





# Landelijk binnen de lijntjes

Een moestuin met een kas en kippetjes, zie dat maar eens binnen een strak ontwerp te laten passen. Gert-Jan Schouwenaar van Stoop Tuinen slaagde erin bij deze tuin in het Brabantse Leende. Hij wist zelfs een stukje niemandsland bij de tuin te betrekken.

TEKST: KRISTEL ENGELEN FOTO'S: HENK DIJKMAN

De Dennenhorst heeft een bosachtige sfeer met prachtige lichtval, zoals te zien is bij deze *Pinus strobus* (weymoutden).



‘Ik ben niet tegen ronde en **organische** vormen, maar een tuin moet wel passen in een omgeving.’



**V**orm volgt functie, vindt Gert-Jan. Een tuin moet eerst functioneren en daarna pas mooi zijn. Voorafgaand aan het ontwerp bracht hij dan ook nauwkeurig de wensen van de eigenaren in kaart. Om te beginnen moesten er verschillende plekken en sferen in de tuin komen om in te kunnen zitten, soms in de zon en soms niet. Daarnaast stond er een vijver op de verlanglijst, en er moest een oplossing komen voor de zijtuin, een ongedefinieerd stukje

niemandsland dat niet gebruikt werd. Ook moest er een plek komen voor de hobbykas met daarbij een stukje moestuin en plaats voor de kippen. „Zodra ik een tuin inloop, begint het proces te borrelen”, vertelt Gert-Jan. „Duidelijk was meteen dat de kas, moestuin en kippen niet direct in het zicht moesten komen. Een tuin moet gestructureerd zijn en een heldere vakverdeling hebben, en zo’n landelijk gedeelte oogt toch altijd wat rommelig. Door er een aparte zone van te maken die deels schuilgaat achter een structuur van halfhoge beukenhagen, kunnen ze ongestoord eitjes rapen en bonen plukken. Zónder dat het iets afdoet aan het ontwerp.”

#### Strakke lijnen als basis

Het ongedefinieerde stukje tuin aan de zijkant van het huis kreeg een functie: het is nu een van de belangrijkste zitplekken van de tuin, een fijne plek onder de platanen waar de bewoners in de schaduw kunnen eten. Een ander zitje ligt verscholen tussen de vasteplantenborders. Hier kunnen ze al vroeg in het voorjaar wat zon meepikken. Ook de loungehoek is bedoeld om de zon op te zoeken.

Op de plek waar je eigenlijk het grote leefterras zou verwachten, in het verlengde van de openslaande deuren, plaatste Gert-Jan een rechthoekige vijver. De vorm benadrukt de diepte van de tuin en het water zorgt voor een sfeerplaatje van binnenuit, het hele jaar door. „Negen van de tien mensen zouden hier het terras verwachten. Ik kies daar bewust niet voor, omdat het een belangrijke zichtlijn vanuit de woning is. Het is toch veel prettiger om uit te kijken op de levendigheid van water, dan op een tuinset? De eigenaresse werkt geregeld thuis en zit dan hier in de woonkamer te werken. Bij mooi weer gaan de openslaande deuren open, hoort ze het water kabbelen en ziet ze kikkers plonzen en vogels badderen.”

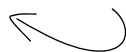
De strakke lijnen en vormen in de tuin zijn typerend voor de ontwerpstyl van StoopTuinen. „Ik ben niet tegen ronde en organische vormen, maar een tuin moet wel passen in een omgeving. In het huis zie je ook geen organische vormen, de ramen en deuren zijn strak van vorm. Kijk maar naar de vijver en de openslaande deuren; je voelt gewoon dat de vijver past bij het huis. Dat was niet het geval als ik er een niervormig exemplaar had neergelegd. Bovendien vergen organische vormen veel ruimte. Plaats maar een rondje in een vierkant, hoeveel hoeken vallen er dan weg?”

#### Mien Ruys als inspiratiebron

Niet alleen de vijver is een bron van levendigheid. Een stel kippen scharrelt over het gras en in de vasteplantenborders zijn vlinders, hommels en bijen druk in de weer. De tuinarchitect maakte een nauwkeurige compositie van vaste planten en siergrassen, die van mei tot oktober wekelijks een ander beeld geven. „Het componeren van een plantenborder is echt een stukje vakwerk. De planten moeten sterk zijn en wisselende bloeitijden, bladtexturen en vormcontrasten hebben. Daarbij moeten ze in de border van voor naar achteren in hoogte oplopen. Vormcontrast vind ik misschien nog wel het belangrijkste punt. Neem bijvoorbeeld de bloem van Echinacea en een aar van Veronicastrum; samen vormen ze een gouden duo. Zelfs als je kleurenblind bent, kun je het contrast nog zien.”

Siergrassen zorgen voor structuur en rust in de borders. Net als vele tuinarchitecten laat Gert-Jan zich deels inspireren door Piet Oudolf en

*Het meeste werk in deze tuin zit in het gras maaien, een klusje dat één à twee keer per week terugkomt.*







‘Bizar hè, dat de tuinen van Mien Ruys al zó oud zijn en dat het nog steeds een inspiratiebron is voor veel ontwerpers.’







## Sterk & overvloedig

**1** Vetkruid, *Sedum 'Matrona'* \* bloei: augustus tot oktober **2** Duizendknoop, *Persicaria amplexicaulis 'JS Caliente'* \* bloei: juli tot november **3** Ereprijs, *Veronicastrum virginicum 'Adoration'* \* bloei: juni en juli. Een vrij nieuwe vorm van Piet Oudolf die in de winter intact blijft.  
**4** Rode zonnehoed, *Echinacea purpurea 'Rozenrad'* \* bloei: juli tot september. **5** *Kalimeris incisa 'Madiva'* \* bloei: juni tot september **6** Ruwe smele, *Deschampsia cespitosa 'Goldtau'* \* bloei: juli en augustus





Mien Ruys. „Bizar hè, dat de tuinen van Mien Ruys al zó oud zijn en dat het nog steeds een inspiratiebron is voor veel ontwerpers. Tijdens het eerste jaar van mijn opleiding was ik weinig geboeid door het vak, tótdat we de tuinen van Mien Ruys bezochten. Vanaf dat moment was ik erbij. Hoe oud de tuinen ook zijn, als je de grindtegels en houten bielzen vervangt door beton, passen ze nog steeds in dit tijdsbeeld. De basisfilosofie van een strakke indeling met losse beplanting werkt nog steeds.”

#### Hollands winterbeeld

Van wintergroene planten heeft de ontwerper nauwelijks gebruik gemaakt, simpelweg omdat het ook anders kan. „Wat we willen is een mooi winterbeeld, toch? Daarvoor heb je geen wintergroene planten nodig. Het Nederlandse landschap is ook kaal in de winter. Een taxus bijvoorbeeld is dan wel mooi groen, maar heeft weinig dynamiek. Hij ziet er het hele jaar door hetzelfde uit. Bladverliezende hagen, blokken en leibomen daarentegen zijn elk seizoen anders om te zien. Wanneer je ze vlak voor de winter mooi strak snoeit, houd je een prachtige takkenstructuur over.”  
Geen tuin zonder boom of heester, lijkt Gert-Jans motto. In deze tuin staan er zoveel dat je schrikt van het aantal. Een rij *Carpinus* neemt de inkijs weg van de burens. De oude *Hamamelis* die gespaard bleef uit de vorige tuin werd compacter gesnoeid en komt nu beter tot zijn recht. De platanen op het terras zijn mooi van onderaf uitgelicht. Ook onder het waterspel zit een lampje verscholen, waardoor de tuin tijdens de donkere dagen van het jaar ook een plaatje is om te zien. In de vaste plantenborders zijn het vooral de siergrassen die 's winters overeind zullen blijven. „Ze zijn dan wel bruin, maar nog altijd erg belangrijk voor het winterbeeld. Samen met de strakke vakverdeling heeft de tuin een heel sterk winterbeeld.”

#### Twee keer zoveel buiten

Op wat snoeiwerk na hoeft er weinig te gebeuren aan de tuin, volgens de ontwerper. „Het meeste werk gaat zitten in het gras maaien en dat komt één à twee keer per week terug. Verder is de moestuin natuurlijk erg tijdrovend, maar dat is een hobby van de eigenaren. De vasteplantenborders zijn in de afgelopen twee jaar goed dichtgegroeid, daar komt in de zomer geen onkruid meer doorheen. Enkel in het voorjaar is het een kwestie van bemesten, wat onkruid weghalen en even kijken welke planten de winter eventueel niet overleefd hebben. Doordat de wortels ondergronds overwinteren, kunnen ze tijdens natte winters wel eens weggroten. Dan is het een kwestie van een paar nieuwe aanplanten en je bent klaar voor de rest van het seizoen.” De weelderige border met vaste planten is goed gelukt, vindt Gert-Jan zelf ook. Hij past precies binnen het principe dat Stoop Tuinen hanteert: veel groen, maar wel binnen heldere lijnen.  
Ook de rest van de tuin past op een creatieve manier binnen de stijl van het ontwerpbureau. „Eén keer per jaar doe ik een fotoronde met tuinfotograaf Henk Dijkman. Toen we onderweg waren naar deze tuin en ik zei dat het ging om een tuin met moestuin en kippen, zei hij: 'Nee joh, een tuin van jou?'. Maar toen we de tuin inliepen, zag hij meteen dat het toch een echte Stoop Tuin is geworden. Alles strak omkaderd en als je erin bent, wil je niet meer weg. Er is van alles te zien in deze tuin en het is een genot om rond te kijken. Ons streven is dat mensen in hun nieuwe tuin twee keer zoveel buiten zitten als voorheen. 'Hadden we dat maar eerder gedaan', horen we vaak. En dat is precies waar het om draait bij mijn vak.”



*Gert-Jan  
Schouwenaar*

**Stoop Tuinen**  
Boord 9  
5674 NB Nuenen  
[www.stooptuinen.nl](http://www.stooptuinen.nl)

‘Het is toch veel prettiger om uit te kijken op de **levendigheid** van water, dan op een tuinset?’

